

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.438/2007/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Barabás Bertalan ügyvéd (4600 Kisvárd, Virág u. 3. szám) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Huszti György ügyvéd (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 32/B. I/10. szám) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen 6 706 868 Ft és járulékai megfizetése iránt indult perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2007. május 31. napján kelt, 8. G. 15-06-040031/58. számú ítélete ellen a felperes részéről 59. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

részítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a felperes 6 706 868 (Hatmillió-hétszázhatvan-nyolcszáznegyvennyolc) Ft és járulékai összegű számlatartozás megfizetésére irányuló kereseti kérelmére vonatkozó részében helybenhagyja, a 667 968 (Hatszázhatvanhétezer-kilencszázhatvannyolc) Ft tőkésített késedelmi kamatkövetelés tekintetében pedig az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot e körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 209 588 (Kettőszázkilencezer-ötszáznyolcvannolc) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezett rendelkezésével kapcsolatos másodfokú eljárásban a felperes oldalán 64 290 (Hatvannégyezer-kettőszázkilencven) Ft, míg az alperes oldalán 20 040 (Húszezer-negyven) Ft másodfokú perköltség merült fel.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes, mint eladó és az alperes, mint vevő 2005. szeptember 1. napján szállítási szerződést kötöttek a felperes által legyártott almalé eladásáról, amely alapján az eladó felperes tartályban szállította be az almalevelet a vevő ... üzemébe. A szerződés 2. pontja szerint az átvétel folyamán minden beszállított tartályból a felek közösen mintát vesznek, amelyet a szállítmányozást végző személy a lezárást követően aláírásával hitelesít, és ezen mintákat a vevő mindaddig megőrzi, amíg a beszállított almaléből készült sűrítmény értékesítésétől számított 3 hónap el nem telt.

A szerződésnek az almalé minőségét és átvételi árát meghatározó 4. pontja előírta, hogy az előállított almalé refrakciója szintjének el kell érnie az alperes által ugyanazon időszakban előállított lé minőségi paramétereinek a 100 %-át. Ezt meghaladóan minden 1 %-os eltérés ebben a mértékben módosítja a fentiek szerint kiszámított átvételi árát. Az ugyanazon időszak fogalmát a későbbiekben a felek eltérően értelmezték.

A szerződés 6. pontjában a felek megállapították a nettó vételár kalkulációs sémáját és azt, hogy a vételárat az egyes szállítmányok mérlegjegyein fel kell tüntetni. A felek a vételár fogalmát is utóbb eltérően értelmezték. A felperes szerint az almalének a séma alapján számított kilogrammonkénti árát az alperes szerint pedig a napi léalma felvásárlási árát kellett feltüntetnie az okmányokon.

A felperes 2005. szeptember 13. napján kezdte meg az almalé szállítását, a számlák kiállítására a mérlegelési jegy alapján került sor, a vételárat a szerződés 6. pontjában írt módon, az alperes által feltüntetett napi ár alapján számította ki a felperes.

A mérlegelési jegyek kitöltése nem volt hiánytalan, ezért abban az esetben, amikor a mérlegelési jegy nem tartalmazta sem az almalé napi felvásárlási árát, sem a minőségi paramétereiket, akkor a felperes a szerződés 6. pontja szerinti 100 %-os vételárral számlázott, feltételezve, hogy a szállított almalé minősége megegyezett az alperes által gyártott almalé minőségével.

A ... sorszámú, összesen 7 db számlához csatolt mérlegelési jegyeken az alperes feltüntette a napi léalma árát, de a minőségre vonatkozóan kizárólag a ...-as számlához mellékelte egyik mérlegelési jegyen szerepelt adat. Ezen számlákkal összefüggésben az alperes utóbb, 2005. december 1-jén a ...-as sorszámú számlájával almalé refrakció eltérésből adódó árkorrekció megjelöléssel túlszámlázás miatt visszaszámlázást végzett, összesen bruttó 2 708 481 Ft összeggel.

A ... sorszámú, összesen 8 db számlához csatolt mérlegelési jegyeken az alperes a napi árát feltüntette, de a minőségre nézve szintén nem tartalmaztak a mérlegelési jegyek adatot. Az alperes ezen számlák vonatkozásában is a fent említett számlájában, azonos jogcímen túlszámlázás miatt összesen bruttó 3 412 115 Ft összegű visszaszámlázást eszközölt.

A felperes mind a 15 db számlában a szerződés 6. pontjában írt módon, az alperes által feltüntetett napi ár alapján 100 %-os vételáron számolt.

Az alperes által visszaszámlázott további 4 db számlában (... , ... , ... és ... számú) a felperes a számlázást a mérlegelési jegyen feltüntetett minőségi paraméterek figyelembevételével végezte. Ezen számlákból összesen 435 391 Ft-ot tartott vissza az alperes - a felperesi álláspont szerint - elfogadható indok nélkül.

Az alperes a felperesi számlákból összesen bruttó 6 555 988 Ft-ot nem fizetett meg, a 2005. november 17-én írt levelében pedig a fenti összegek visszatartását azzal indokolta, hogy a beszállítással egyidőben nem jutott a felperes tudomására a szállított almalének az alperesi laborban mért refrakciója, ezért a felperes a vételárat magasabb összegben

számlázta ki. Az alperes állította, hogy a mért refrakciókat a felperesi gépkocsivezetők igazolták, illetve, hogy a levett minták az alperesi laborban rendelkezésre állnak, vita esetén a mért értékek valódisága ellenőrizhető.

A felperes a 2005. november 23-ai válaszlevelében vitatta az alperes állításait, de a felperes kezdeményezésére 2005. novemberében megtartott személyes egyeztetésen a felek képviselői a minták közös megvizsgálását nem végezték el, mert az alperes arra hivatkozott, hogy a minták csupán a szermaradványok megállapítására alkalmasak.

Az alperes az általa kiszámított bruttó 6 555 988 Ft árkorrekcióra tekintettel együttesen 6 706 868 Ft értékű 2 db számlát (a ... és a ... sorszámút) nem egyenlített ki.

A felperes a 2006. január 16-án előterjesztett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmében, majd a perré alakult eljárásban fenntartott keresetében ezen összeg mint vételár, valamint a tőkeösszeg után 2005. október 20. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat és perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti követelését 2006. március 28-án felemelte 732 450 Ft lejárt tőkésített késedelmi kamattal, amelyet utóbb az alperes 64 482 Ft részteljesítésére figyelemmel 667 968 Ft-ra leszállított.

Az alperes a nem vitatott késedelmi kamatok elismerése mellett a felperes további követelésének az elutasítását kérte, és perköltségigényt is érvényesített.

A szerződés 4. pontjával kapcsolatban előadta, hogy a refrakció tartalom korrekt módon egy hosszabb időszak átlagának a meghatározásával, és az értékek összehasonlításával történhet.

Hivatkozott arra, hogy a szállításokkal kapcsolatban az átvétel során megnyitottak az alperesnél egy füzetet, amely pontosan tartalmazta 2005. szeptember 13.-tól 2005. október 14-ig bezárólag az almalé beszállításokra vonatkozó felperesi adatokat. A beszállított almalé refrakció értéke valamennyi szállítás esetében feltüntetésre került, és az alperesnél rendelkezésre álló mintákkal visszaellenőrizhető.

Állította, hogy bár a refrakció mérése az almalé beszállításakor megtörtént, és azt a felperes gépkocsivezetői igazolták, de a mért refrakció értékkel korrigált vételár feltüntetésére azért nem került sor, mert hosszabb - egy hónapos - elszámolási időszakot tervezve az ez alatt mutatkozó eltérések kiegyenlítik egymást. Hivatkozott arra, hogy a gépkocsivezetők által is elismerten az almalé szállítása nem lezárt tartályokban történt.

Előadta, hogy az első szállítmányoknál mutatkozó eltérést telefonon jelezte a felperes üzemvezetőjének, de miután az almalé refrakció tartalmában pozitív változás nem következett be, ezért számlakorrekciót alkalmazott. A felperes keresetében megjelölt számlák közül a ... -es számlát határidőben kiegyenlítette, míg a ..., ... és ...-as sorszámúakat a refrakciós eltérés miatt nem fizette ki.

A késedelmi kamatkövetelések vonatkozásában nem fogadta el a ... , ...-... és ...-es számú számlák kiegyenlítése után felszámított késedelmi kamatokat arra hivatkozva, hogy az eredetileg kiállított számlák hibásak voltak, és a felperes az alperes kifogása ellenére is elzárkózott azok kijavításától. Mivel a kiállított számlák nem feleltek meg a szerződés rendelkezéseinek, ezért az alperes azok kiegyenlítésével nem eshetett késedelembe.

Utalt arra, hogy a korrekciós számlát beszámította a felperes ...-es és ...-as számú számláinak az értékebe.

A szállítási szerződésben szereplő ugyanazon időszak fogalmának a meghatározásához a felek képviselőinek személyes meghallgatása, illetve a felvett tanúvallomások sem vittek közelebb.

A perben beszerezett élelmiszeripari szakértő szakvéleményében megállapította, hogy az alperes labornaplója a mérések hiteles rögzítésére alkalmas, abba naponta a szükséges adatokat bejegyezték. A felperesi beszállítások paramétereit naponta rögzítették a füzetben, azt a vevő és az átadó gépkocsivezető is aláírta. A laboratórium személyzete, műszerei, működési rendje alkalmas az élelmiszeriparban általában elfogadott mérésekre, az almalé és a sűrítmény vizsgálata vonatkozásában pedig a labor az élelmiszeripari laboratóriumok átlagos szintje felett van. A mintavétel rendje szabályozott, minden beérkező járműből a lefejtéskor vettek mintát és ugyanabban az időpontban történt az alperes feldolgozó vonaláról is a mintavétel. A minta lefagyasztásának időpontja megfelelő és alkalmas a minták eredeti állapotának a megőrzésére az alkalmazott mínusz 18 °C-on, az eltelt 1,5 év után is a lezárt minták alkalmasak a refrakcióra vonatkozó adatok igazolására. A minták egyértelműen beazonosíthatók, és azonosak a levett mintákkal. Az alperes laboratóriuma és a szakértő által akkreditált laboratóriumban elvégzett vizsgálatok adatai között gyakorlati eltérés nem volt, míg a felperes saját mérései legalább 0,5 %-kal magasabb értékeket mutattak.

A felperes azt hangsúlyozta, hogy az alperes mulasztott, amikor a mérlegjegyeken nem tüntette fel a vételárát a szerződéses kikötés ellenére, ez szükségtelenné tette volna a refrakció értékek feltüntetését. Álláspontja szerint vételár alatt az almalé vételárát és nem a felvásárolt léalma árát kellett érteni.

Hivatkozott arra is, hogy a szállítási szerződés nem adott lehetőséget a refrakció eltérésből adódó utólagos árkorrekcióra.

Vitatta, hogy az alperes a refrakció eltérést jelezte volna. A számlákat kezdetben folyamatosan kiegyenlítette, ezzel ráutaló magatartással elismerte azt, hogy az almalé megfelelt a szerződéses kikötésnek.

Nem fogadta el, hogy hiteles tájékoztatásnak tekinthető az alperesnél a portán vezetett füzetbe történő refrakció beírás. Állította, hogy az alperes nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a levett minták a felperesi beszállításokból származnak (mindkét fél jelenléte, aláírása kellene ehhez a szerződés szerint).

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozatlannak találta, és azt ítéletével elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 638 139 Ft elsőfokú perköltséget.

A Ptk. 380. §-a, 383. § (2)-(4) bekezdései, illetve a szállítási szerződés 4. és 5. pontja alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy arra az esetre, ha a beszállított lé minősége nem felel meg a szerződéses kikötésnek, minden 1 %-os eltérés ugyanilyen mértékű vételár módosítást tett lehetővé. A felperes vitatta az utólagos árkorrekció lehetőségét, az elsőfokú bíróság azonban az alperes védekezését fogadta el a szerződés egyértelmű rendelkezése alapján.

Ugyanígy az alperes álláspontját osztotta az elsőfokú bíróság az „ugyanazon időszak” fogalmi meghatározása körében is, vagyis hogy az ugyanazon időszak az évenkénti szeptember 1. és november 25-e közötti termelési-felvásárlási időszakot jelenti. Erre az eredményre vezetett a kifejezés nyelvtani értelmezése is.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek a szállítási szerződés több, egyértelmű rendelkezését sem tartották be a szerződési kapcsolatukban, így például a mintavétel módját szabályozó második szerződési pontot sem. A minták megőrzése sem a minőség tanúsítását szolgálta, e célból kizárólag az alperes labornaplójában rögzített laborvizsgálat eredményét fogadták el. A vizsgálati eredményeket az alperes rögzítette a felperes beszállításairól vezetett füzetben is, amit a gépkocsivezető aláírt, ezáltal az alperes eleget tett annak a kötelezettségének, hogy a minőségi kifogásait közölje a felperessel.

Ezen túlmenően az alperes szeptember harmadik hetétől telefonon, majd 2005. október 6. napja után írásban is közölte a minőségi kifogásait.

A szerződésnek az utólagos árkorrekciót lehetővé tevő 4. pontjára vonatkozóan az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperesnek nem volt kötelezettsége a Ptk. 383. § (4) bekezdésében szabályozott szavatossági igény megjelölése. A perben beszerzett, aggálytalannak elfogadott szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság elfogadta az alperes azon állítását, hogy a felperes termékének refrakció értéke alatta maradt az alperes saját előállítású leveiből mért értékeknek. Az tény, hogy a mérlegjegyeken nem lett feltüntetve minden esetben a vételár, de az elsőfokú bíróság elfogadta F.L. alperesi ügyvezető nyilatkozata alapján azt, hogy ezt a hiányosságot a felek áthidalták azzal, hogy a szerződésük ráutaló magatartással történő módosításával rövid úton (telefonon) szerezték be egymástól a számla kiállításához szükséges adatokat.

Végül is az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes által 2005. szeptember 13-a és október 14-e között az alperes részére értékesített almalé refrakció tartalma a szezon átlagában 10,7, míg az alperesé 11,4 átlagérték volt, ezért a szerződés 4. pontja alapján jogosult volt az alperes az eltérés százalékának megfelelő árkorrekció végrehajtására, amelyet összességében a felperes sem tett vitássá.

A pervesztes felperest kötelezte az alperesnek járó, ügyvédi munkadíjból és az alperes által előlegezett 191 750 Ft-ból álló, összesen 638 109 Ft perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, az alperesnek a módosított kereseti kérelme szerinti marasztalását, és az első- és másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Megalapozatlannak és jogsértőnek tartotta az elsőfokú bíróság ítéletét, mert az elsőfokú bíróság nem a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegeléssel állapította meg a tényállást, és a bizonyítékokból levont következtetései sem helytállóak.

Kifejtette, hogy a felek között létrejött szállítási szerződésnek a per elbírálása szempontjából a legfontosabb elemei az almalé minőségéről, átvételi áráról, illetve a vételárnak a mérlegjegyen való feltüntetéséről szóló kikötések.

A szerződés 6. pontja alapján megállapítható, hogy a vételárnak a mérlegjegyen való feltüntetése az alperes alapvető kötelezettsége volt, amelyet az alperes elmulasztott. Az ítélet indokolása e körben csupán azt rögzíti, hogy az alperes ügyvezetőjének nyilatkozata szerint az alperesnél nem voltak meg a feltételei sem az almalé vételára, sem a léalma napi ára feltüntetésének. Ha az alperes ennek a kötelezettségének eleget tett volna, a perre nem került volna sor. Az elsőfokú bíróság ítélete azonban nem tulajdonít jelentőséget az alperes mulasztásának.

Hangsúlyozta, hogy az almalé vételára szállítmányonként nyomban tükrözte a felperes által beszállított almalé refrakcióját az alperes által gyártott lé refrakciójához képest. Az almalé

vételárának feltüntetése esetén nem volt szükség a refrakció értékek mérlegjegyen való feltüntetésére, a felperes jelenlétére a laborvizsgálatoknál, illetve a minták megőrzésére.

Hiányolta, hogy az elsőfokú bíróság nem mondta ki az ítéletben, hogy a vételár feltüntetési kötelezettség az almalé vételárára vonatkozott. Ezen kifogása alátámasztásaként hivatkozott tanú 1., tanú 2., tanú 3., tanú 4. tanúvallomásaira, illetve az alperes portán vezetett füzeté 7. rovatának a megnevezésére, valamint az első szállítás alkalmával ide bejegyzett adataira.

Véleménye szerint az elsőfokú bíróság ítéletének az indokolása helyesen, de nem teljes körűen írja le a felek által alkalmazott számlázási módszert. E körben a tanú 3. tanúvallomásában elhangzottakra utalt.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt az értelmezését, hogy a szállítási szerződés lehetőséget biztosított az utólagos árkorrekcióra, és hivatkozott tanú 5., tanú 6., tanú 7. és tanú 3. tanúvallomásaira.

Azt a tényt, hogy az alperes a 100 %-os teljesítés alapulvételével kiállított számlákat befogadta és jogfenntartás nélkül kiegyenlítette, megerősítette tanú 4., tanú 1. és tanú 2. tanúvallomása is.

Álláspontja szerint, ha már az alperes nem tüntette fel a mérlegelési jegyen az almalé vételárát, vagy a refrakció értéket, akkor minden átvételnél haladéktalanul közölnie kellett volna a minőségi kifogásait, mert ez a bevett szokás.

A felperes által becsatolt levelezésből megállapítható, hogy a vevő csak 2005. október 10-én jelezte írásban a refrakció eltérést, a levelet 2005. október 13-án kapta kézhez a felperes. Az alperes ismerte a felperes technológiáját, és ha az nem biztosított volna megfelelő refrakciójú almalevelet, azt már az első szállítmány átvételénél jeleznie kellett volna az alperesnek.

A felperes szerint az elsőfokú bíróság tévesen, mind az alperesi, mind a felperesi tanúk vallomásaival ellentétesen értelmezte a szerződésben szereplő ugyanazon időszak fogalmát is. Itt is utalt tanú 1., tanú 2., tanú 3. és tanú 6. tanúvallomásaira. A felperes szerint az általa beszállított almalé minőségének az alperes által gyártott almalé ugyanazon időpontban vett minta eredményével kellett megegyeznie a refrakció érték tekintetében.

Vitatta azt az ítéleti megállapítást, hogy az alperes portáján vezetett füzetbe történt refrakció értékbeírás a felperes hiteles tájékoztatásának tekinthető. Idézte tanú 8. gépkocsivezető tanúvallomását, amelyet tanú 2. és tanú 1. tanúvallomása is megerősített.

Nem fogadta el a szakértő által igazolt alperesi kimutatásokon alapuló, a minőségre vonatkozó megállapításokat sem. Az alperes által kimutatott napi átlag refrakció értékek kizárólag az alperes labornaplója alapján készültek, amelynek hitelességével kapcsolatos, az elsőfokú eljárásban kifejtett fenntartásait hangoztatta.

Utalt arra, hogy a szállítás előtt a felperes telephelyén, Kölcshen megmérték a refrakció értéket, amelyek napi átlaga nem maradt el az alperes átlagértékeitől, sőt meg is haladta azt. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el az általa mért adatokat.

Fenntartotta azon véleményét, hogy az alperes a mintákról nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani, hogy azok valóban a felperes által beszállított tételekből származnak, a hitelességet alátámasztó adatok mindegyike az alperes egyoldalú tevékenységének az eredménye. Mindezek alapján kérte a szakértői véleményt a bizonyítékok köréből kirekeszteni.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elutasította a késedelmi kamat megfizetésére irányuló kérelmét is, amely azért merült fel, mert az alperes a neki megküldött, később hibásnak mondott számlákat néhány napos, majd hosszabb késedelemmel egyenlítette ki. A késedelmi kamat összegét a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése alapján évi 14 %-kal számolta ki.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyását, és a felperesnek a másodfokú perköltségben való marasztalását kérte, jogi képviselőjének munkadíját bruttó 200 000 Ft-ban jelölte meg.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállás tisztázása érdekében a szükséges, a felek által felajánlott bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat teljes körűen a Pp. 206. §-a alapján értékelte.

Állította, hogy a szerződés 6. pontjában meghatározott számítási mód szerint lett az almalé vételára meghatározva. A szerződés 6. pontjában írt vételár - amit a mérlegjegyeken fel kellett tüntetni - az alperes nettó napi léalma felvásárlási árát jelentette, nem az almalé vételárát.

Nem felel meg a valóságnak az, hogy a felek a helyszínen meggyőződtek arról, hogy az alperesnél biztosítva volt az almalé vételárának azonnali feltüntetése. A bejárás alkalmával a felek arról győződtek meg, hogy az alperes laboratóriuma, annak műszerei alkalmasak a szerződés 5. pontja szerinti minőségi átvételre. A szerződés 4. pontja egyértelműen kimondja, hogy a séma alapján számított vételárat utólag módosítja a mért refrakció minőségi érték eltérése.

Helyesen értelmezte az elsőfokú bíróság a szerződésben szereplő ugyanazon időszak megjelölését akként, hogy az egy hosszabb terminust jelent.

Állította, hogy nem utólagos árkorrekcióra került sor, hanem az alperes a szerződés 4. pontja szerint a szerződés szerinti árat érvényesítette. A számlákat kezdetben azért egyenlítette ki, mert bízott benne, hogy a refrakció értékek a szezon során, hosszabb időszak alatt kiegyenlítődnek. Utalt tanú 3. tanúvallomására, amely alátámasztja, hogy az alperes már szeptember jelezte a felperesnek a refrakció eltérést.

Alaptalannak tartotta a felperes hivatkozását arra, hogy az általa szállított almalé minősége eléri, sőt meg is haladja az alperes által gyártott almaléét, mivel a szerződés 5. pontja szerint a minőségi átvétel helye az alperes telephelye. A felperes csupán a perben hivatkozott a saját üzemében mért refrakció értékekre, ez a tény pedig hiteltelenné teszi azokat.

Az alperesnél vezetett füzetben szereplő refrakció nyilvántartást a felperes gépkocsivezetője, aki a felperes megbízottjának minősült, igazolta. A szerződésben pedig a felek elfogadták, hogy az alperes telephelyén végzett laborvizsgálat eredménye lesz a minőségi átvétel alapja.

Alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy a gépkocsivezető az alperesi telephelyre belépésekor írta alá a füzetet, mivel a füzetben feltüntetett adatok között szerepelt a nettó súly is, amit a gépjármű kilépésekor mértek meg. Nyilvánvaló, hogy ezeket az adatokat látatlanban nem igazolta le a gépkocsivezető.

A szállítási szerződés nem írta elő, hogy az alperesnek az általa gyártott almaléból is mintát kell vennie, ezért a felperes nem kifogásolhatja alappal az alperes által vezetett labornapló tartalmát, hitelességét. A felek a szerződés 5. pontjában elfogadták, hogy az alperes

labornaplójában rögzített értéket elfogadják az almalé minősége és refrakciója tekintetében.

A szakértői véleménnyel kapcsolatos felperesi kételyek vonatkozásában fenntartotta az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait.

Az ítéletábrának a Pp. 256/A. § (3) bekezdése szerinti felhívására a felperes nem nyilatkozott, az alperes pedig a tárgyalás tartását nem kérte, ezért az ítéletábra a Pp. 256/A. § (4) bekezdése alapján - utalva a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f.) pontjára - a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés kisebb részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a per eldöntéséhez szükséges körben a kellő mélységben feltárta, a felek által szolgáltatott bizonyítékokat megfelelően értékelte, azokból helytálló jogi következtetéseket vont le, az irányadó jogszabályokat helyesen alkalmazta, a per főtárgyát illetően érdemben helyes döntését a törvényben előírt módon megindokolta.

Az elsőfokú bíróság helytállóan határozta meg, hogy a perbeli jogvita eldöntésénél elsődlegesen a felek között 2005. szeptember 1. napján létrejött szállítási szerződés tartalmából kell kiindulni. Az tény, hogy a szállítási szerződés pontatlan megfogalmazása miatt utóbb a felek eltérően értelmezték különösen a szerződés 4.) és 6.) pontjában írtakat, de az elsőfokú bíróság a Ptk. 207. § (1) bekezdése alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a szerződés 5.) pontja a minőségi és mennyiségi átvétel helyeként a mérlegelés és a laborvizsgálatot követően egyértelműen a vevő telephelyét jelölte meg, ezért a felperes alaptalanul kérdőjelezte meg az alperes laboratóriumában mért refrakció értékek hitelességét, és ugyanígy alaptalanul hivatkozott a felperes telephelyén mért adatokra.

Osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját tekintetben is, hogy a szállítási szerződés 4.) pontjában írt „ugyanazon időszak” kifejezés a Ptk. 207. § (1) bekezdése szerint értelmezve a szállítási szerződéssel átölelt időszakot jelenti, és a szerződés 4.) pontját sem lehet úgy értelmezni, hogy a felperes által beszállított almalé minőségének az alperes által gyártott almaléből ugyanabban az időpontban vett minta eredményével kellett megegyeznie. A felperes fellebbezésében e körben többek között tanú 7. tanúvallomásában elhangzottakra is hivatkozott.

Az ítéletábra azonban az elsőfokú bírósággal egyetértve tanú 6. tanúnak a 17. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 11. oldala 1., valamint 8-10. bekezdéseiben szereplő tanúvallomását fogadja el életszerűnek ebben a kérdésben. A tanú elmondta, hogy a szerződésben nem részletezték azt a kérdést, hogy a vevő és az eladó almaléje refrakció értékének azonos időpontban, vagy azonos időszakban kell-e megegyeznie, mert ha bizonyos időszakra nézve eltérés merül fel a refrakció tartalomnál, akkor árkorrekcióra kerül sor. Kétségtelen tényként ismerte el, hogy az alperes adatainak ismeretében több nap átlagát tekintve nagy eltérés sem mutatkozhat. Emlékezete szerint ez a kérdés nem konkrét időpontra volt kiélezve.

Tanú 6. tanúnak a 17. sorszámú jegyzőkönyv 11. oldal utolsó bekezdésében szereplő nyilatkozata - amely szerint „A refrakciós érték eltéréseinek az árban való megjelenésével kapcsolatos korrekcióra a szerződés rendelkezései az irányadóak”, valamint a szállítási szerződés 4.) pontjának utolsó mondata alapján egyértelműen megállapíthatónak találta az

ítélőtábla is, hogy a felek közötti megállapodás lehetőséget adott a kiszámlázott átvételi ár utólagos módosítására (korrekciójára) a minőségi paraméterek eltérése esetén.

A perbeli adatok alapján megállapítható, hogy a felek az áruátvétel során nem tartották be maradéktalanul a szállítási szerződés 2.) pontjában írtakat. A mintavétel módja, a minták hitelesítése nem történt meg a szerződésben előírt módon. A perben beszerzett élelmiszeripari szakértő szakvéleménye alapján azonban osztotta az ítélőtábla az elsőfokú bíróság álláspontját abban a kérdésben is, hogy a szerződésben előírt közös mintavételi eljárás hiányában is az alperes labornaplója, maga az alperesi laboratórium felszereltsége, működési rendje alapján az alperes által mért refrakció értékeket hitelesnek lehetett elfogadni, az ott mért értékek a számlázás alapját képezhették.

Nem találta alaposnak az ítélőtábla a felperes azon állítását sem, hogy az alperes vételár feltüntetés kötelezettsége az almalé vételárára vonatkozott. E kérdésre egyértelmű választ éppen a felperes által hivatkozott tanú 6. tanúvallomása tartalmaz - a 17. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 12. oldala 7. bekezdésében -, amikor előadja, hogy „A vételár feltüntetésével kapcsolatos kérdésre akként nyilatkozom, hogy a szerződés előírásának megfelelően a vételi jegyen az alperes aznapi almafelvásárlási árát kellett feltüntetni”.

Mindezek alapján az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. tv. (Pp.) 213. § (2) bekezdése szerint meghozott részítéletével a per főtárgya tekintetében a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint - utalva a Pp. 254. § (3) bekezdésére is - annak helyes indokai alapján helybenhagyta.

Alappal sérelmezte azonban a felperes a késedelmi kamat megfizetésére irányuló kereseti kérelmének az elutasítását.

A felperes a 6. sorszám alatti beadványában felemelte a keresetét a 4/F/8. szám alatt becsatolt, a késedelmes kifizetés miatti kamat kiszámítását tartalmazó kimutatása szerinti 732 450 Ft, a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése alapján évi 14 %-os kamattal kiszámított késedelmi kamatok összegével. Az alperes elismerésére, majd részleges teljesítésére tekintettel utóbb, az 56. sorszámú beadványában a felperes a késedelmi kamat követelését 667 968 Ft-ra leszállította.

Az alperes a felperes késedelmi kamat követelésével kapcsolatosan csupán a 9. sorszámú, 2006. április 12-én kelt beadványában nyilatkozott részletesen, amelyben a felperes által kimutatott tételek közül összesen 9 esetben, együttesen 667 968 Ft összegben vitatta a felperesi követelést arra hivatkozva, hogy a felperes által eredetileg kiállított számlák hibásak voltak, és azokat a felperes a refrakció eltérésre hivatkozó kifogásai ellenére sem javította ki. Álláspontja szerint ezért a szerződés rendelkezéseinek meg nem felelő számlák kiegyenlítésével nem eshetett késedelembe. Előadta, hogy a korrekciós számlák kiállítására 2005. december 1. napján éppen azért került sor, mert a felperes nem volt hajlandó a számlák korrigálására.

A Pp. 213. § (1) bekezdése szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre, a Pp. 221. § (1) bekezdése pedig előírja, hogy az ítélet indokolásában a bíróság által megállapított rövid tényállás és az arra vonatkozó bizonyítékok ismertetését követően hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyekben a bíróság ítélete alapszik, meg kell említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az

okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének az indokolása nem terjedt ki a felperesi keresetnek a tőkésített késedelmi kamatokra vonatkozó részével kapcsolatos álláspont ismertetésére, így az sem állapítható meg egyértelműen, hogy a felperesi kereset ebben a részében is el lett-e utasítva, és ha igen, milyen indokok alapján.

Miután az elsőfokú bíróság ítélete ebben a részében nem volt felülbírálható, ezért az ítéletábra a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a felperes késedelmi kamatkövetelésre irányuló kereseti kérelmére vonatkozó részében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak meg kell nyilatkoztatni a feleket a felperes késedelmi kamatkövetelésére vonatkozóan, majd ezt követően - a per egyéb adatait is figyelembe véve - kell érdemben, döntése indokait is ismertetve döntenie a felperes erre irányuló kereseti kérelméről.

A felperes a másodfokú eljárásban is nagyobb részben elvesztés lett, ezért az általa lerótt 442 500 Ft fellebbezési eljárási illetékből arányosan 398 250 Ft-ból, valamint a jogi képviselője munkadíjából álló másodfokú perköltségét maga viseli, és a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni az alperesnek a per főtárgyával arányban felmerült, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, és (5) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján 167 670 Ft + ÁFA = 209 588 Ft-ban meghatározott ügyvédi munkadíjából álló másodfokú perköltségét.

A per a felperes késedelmi kamatkövetelése tárgyában folyamatban maradt, ezért a Pp. 252. §-ának (4) bekezdése szerint az ítéletábra csupán megállapította a feleknek az e körben felmerült másodfokú perköltségének az összegét. Az ítéletábra az alperes oldalán a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5) bekezdése, és a rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján 16 700 Ft + ÁFA másodfokú ügyvédi munkadíjat, míg a felperes oldalán ugyanezen összegű ügyvédi munkadíjat és a fellebbezésen lerótt illetékből 44 250 Ft-ot vett figyelembe.

Debrecen, 2008. március hó 19. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó